سئودا یولدا یمیش

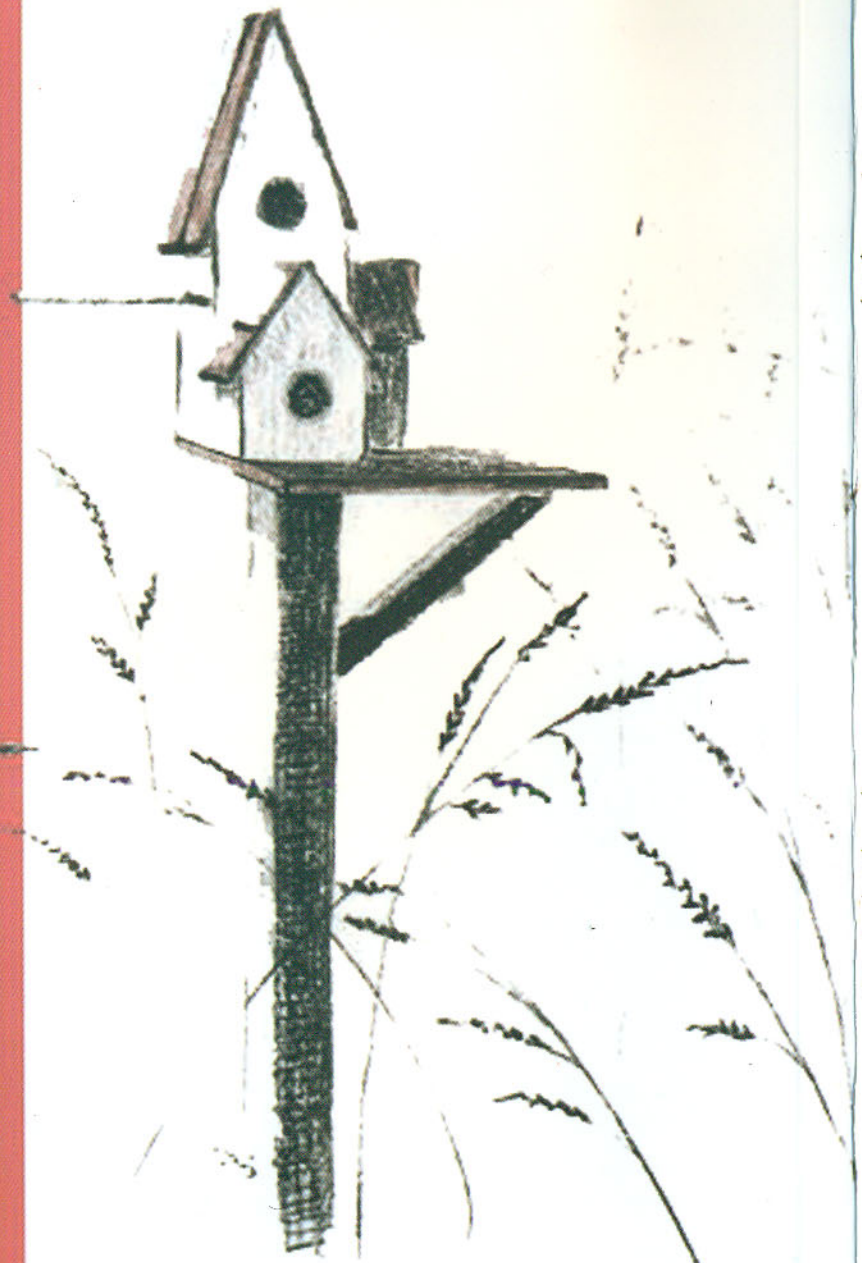

اسماعیل اولکر

سئودا یولدا یمیش

اسماعیل اولکر

سون ۱۰ دک اوچاق ایستهسن: سئو، سئو!
ایپرک طاقاق ایستهسن: سئو، سئو!
سئوگیلین سوزا هر یئرین سوزوار
جسمک جان ایلهق ایستهسن: سئو، سئو!

یازار نشریاتی
ISBN:978-964-8546-65-1

سئودا یولدایمیش

(شعر توپلوسو)

۱۳۸۳-۱۳۸۶

اسماعیل اولکر

مددی اوصالو ،اسماعیل ،۱۳۴۸-

سئودا یولدا ایمیش (شعر توپلوسو) / اسماعیل مددی(اولکر) .—

ارومیه : یاز ، ۱۳۸۶ .

۱۱۹ص .

ISBN:978-964-8546-65-1

فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیپا

۱.شعر ترکی - ایران — قرن ۱۴ . الف . عنوان.

۹س ۴ PL۳۱۴/م ۸۹۴/۳۶۱۱

۱۱۳۸۵

کتابخانه ملی ایران ۸۴-۴۷۴۱۸م

یـاز نشریاتی

کتابین آدی:سئودا یولدایمیش

یازان:اسماعیل مددی اوصالی(اولکر)

E-mail:Ulkerismail2002@yahoo.com

قابیغین طرحی: مهدی نجفی

تیراژ:۵۰۰

ناشر:یاز نشریاتی

چاپ:اورمیه

چاپ نوبتی وتاریخی:بیرینجی چاپ ۱۳۸۶

ساتیشی: ۱۷۰۰ تومن

چاپ حقّی شاعرین‌دیر

ISBN:978-964-8546-65-1 * شابک:۱-۶۵-۸۵۴۶-۹۶۴-۹۷۸

اورمیه،خیابان مدنی۱، کوی۱۶، پلاک۱۰۳ تلفاکس۰۴۴۱-۲۷۶۴۲۹۵

G-mail:yaznashr@gmail.com

۰۹۱۴۳۴۰۵۳۹۶

ایچیندکیلر

۳۵ لر ۵

نئیسان ۹

مکتوب ۱۰

موشتولوغومو وئر ۱۱

اؤیگو ۱۳

چؤل بایرامی روزگارینا ۲۲

سئوگیلیمه ۲۸

"اولماق" ایسته ییرم! ۳۰

نه‌سن، سن؟ ۳۲

"آی چیچگی"م! ۳۳

عؤمور کیتابیمیز ۳۴

یئنی دوغوم ۳۵

بایاتی ۳۶

قورخما! ۳۷

قورخو ۳۸

سون سؤز ۴۵

یاشاما دایر(۱) ۴۶

یاشاما دایر(۲) ۴۶

یاشاما دایر(۳) ۴۷

یاشاما دایر(۴) ۴۸

یاشاما دایر(۵) ۴۹

یاشاما دایر(۶) ۵۱
یاشاما دایر(۷) ۵۲
یاشاما دایر(۸) ۵۳
یاشاما دایر(۹) ۵۴
اوغلوم! (۱) ۵۷
اوغلوم! (۲) ۵۸
سو روحو کیمی آناما.. (نصرت رضازاده)یه ۵۹
آنام (اورمو)یا ۶۱
گؤره‌سن هارادادیر ایندی ۶۷
منی بوتونلشدیرنه اؤیگو ۷۰
جانیمین ۷۲
یولچولوق سحری ۷۶
غزل ۷۷
سن گلمه‌دین! ۷۹
سئو! سئو! ۸۳
اکینچی ۸۵
وجد ۸۷
اعتراف ۹۲
تورپاق یاسیندا ۹۵
یاغمور یاغیردی ۱۰۹
دئو کیمی بیر ائو ۱۱۴
حنا گئجه‌سی ۱۱۶

۳۵ لر...

بو گئجه
اوتوز بئش باشام
اوتوز بئش جوت گؤز
اوتوز بئش
کؤنول
اوتوز بئش یاش!...

اون، ایییرمی
اوتوز دئییلم آرتیق!
اوتوز بئش بشرم
۳۵ ارم
۳۵ ار.

آی ایشیغییلا قورتاریب
آینایلا باشلایان بو گئجه بیتینجه،
اوشاقلیغا دایر آغریلار
آهلار

گؤز یاشلاریم دا تمام

اوتوز بئشر - اوتوز بئشر!

سلام حیات!

گون آیدین یاشام!

داغینی داشیماقدا

داشینی قیرماقدا

او قدر اوستالاشمیشام

او قدر اوستالاشمیشام...

آیاغیمی، الیمی اؤپه‌سیم گلیر!

هوووور- هوووور سئوگی‌یم

هاوار- هاوار سئودا

آتشلر

عطشلر ایچیندن سسیم گلیر...

قولاق آسیرسینیزمی اوره‌ییمین سسینه؟

یاشاییرام قیرپیم - قیرپیم یاشامی

- شوخلوغوم یوخدور!-

ائنینه- بویونا

ثانیه‌سی- ثانیه‌سینه!

گئدیرم

یوللاری یئللره مینديره - مینديره...

گئدیرم

دونیالاری قاپی - قاپی

دیندیره - دیندیره...

اؤلومو ترک ائدیرم

زامانی - مکانی ایچیمه

سیندیره- سیندیره...

-

قلبیمین هر آتیشینین باشقا آدی،

کیرپیییمین هر یاتیشینین

قولاغیمداکی هر سس،

جییریمده‌کی هر نفسین

باشقا دادی...

--

- و سن!

اوجا باشلاری ایه‌ن

ایگید جانینا قییان

دؤش داغلاماق اوچون اللری اسن

پییان دونیا!

بولودون چاخماغینی چاخسین

ایلدیریمین یاخاجاغینی یاخسین

اؤلومون چاغیرسین
چاغیراجاغینی!
"عبد" ائده بیلمه‌دین
منی قولای - قولای قول قیلا بیلمزسن!
قینلا قینلاناجاغینی.

اوجا سسین آستاسی
اوزون سؤزون قیسسا‌سی:
کسری یوخ منه کسدییین کسیملرین
دلی - دولو بیر شاعیرله‌سن طرف؛
اللرینی آرخادان باغلاداجایام!

ناغیلینا - نوغولونا اویان
دئییل بو اوغول
عاشیقلری آغلار قویان فلک !
آنانی آغلاداجایام اولان
سنین!

آنانی آغلاداجایام.

نئیسان

سن
هر زامان
"سودان گلن کوزه‌لی قیز"سان.

هر زامان گونش باجیسی
- گئجه‌ده آچیلان آی باجاسی -
سن
هر فصیل یازسان
باهارین ایکینجی آییسان
سن.

مکتوب

بیز
گئجه دئییلیک
گئجه‌ده‌ییک!

"سن" له "من"
گئجه دئییلیک،
گئجه کیمی
ایکی هئجه‌ییک.[1]

قو قوشلاری اوزوشَرَک ووقاریمیزدا
باتماق، بیتمک بیلمه‌ین
ایکی قومرولو حنجره‌ییک.

گؤزوموزو گؤینتمه‌سین قارانلیق!
بیز
قارشی - قارشییا آچیلان
ایکی سؤنمه‌ین پنجره‌ییک.

[1] Heca.

موشتولوغومو وئر...

گلدی
یول اولدوم
گولدو
گول اولدوم

آلدی اللرینه...
قولونداکی ال اولدوم...

چوخ شوکور دونیا!
دولا بیلدی ایچیمه ان سون
ان قوتسال دلیلیکلر...

گلدی، آنیلدیق
ایکی دانیلمیش ایکن.
بیر کروان اولدوق،
ایکی کروواندان سالینمیش ایکن.
دولدوم
جالاندی،

دولدو

جالاندیم!

موشتولوغومو وئر تانریم، موشتولوغومو!

سئودالاندیم من

سئودالاندیم!

اؤیگو[۲]

سن

وطن بویدا بیر مهتاب روحوسان!

سیرغان

آی پارچاسی

بویونباغین

اولکر.

دنیز بویدا بیر ایشیق دالغاسی

چارپیلدیغین؛

سحر...

سسین

بیر اکسیر کیمی

هر دیله دامینجا ده‌ییشیر.

سن

آذربایجان تورکجه‌سی‌سن!

---

[۲] Madiha.

دیللەنینجه

هر سؤز

تورکولشیر.

--

سن

سربستلیک کیمی بیر شئی‌سن

دریلمه‌میش

دادیلمامیش!

زامان بویوندا چالینمامیش

بیر هاواسان

-آدی قویولمامیش-

نه "جنگی کوراوغلو"سو

نه "یانیق کرمی"سی

نه "دیلقمی"سی!

سن

ای‌ی‌ی...

سن

سن!!

منیم روحومون

نوح گمیسی...

...

منی خاطیرلادیغین

بیر زامان وارسا

منه گؤره گولومسه!

من

"سن"دن بری

هر زامان

گولومسه‌ییرم...

...

اوجاقسیز
یانیق
و یالقیز!

اوزولووور
سازاق کیمی اوزومدن
اوزریمدن زامان...
- آمان!
اسمایییل اولکر
آمان-
هر زامان بو سسی ائشیتدیم
هر زامان
بو سس گلدی
قهر اولاسی دیشاریدان.

و عؤمور
تک بیر کؤمور کیمی
یانی ی ی ی ر

یارپاقلانی ی ی ر...
و
سؤنور...

چورویور...
دویغو دولو قوجاغیمدا گوج
اؤلوشگه‌ییر...
دوداغیمدا شاعیر اؤپوشلریم...
دیشیمله سانجیلیر
سوسور
سئودا قیمیلدایان دیلیم...

. . .

دئییلم
آرتیق یالنیز دئییلم!
ناز کؤنلونده سارای - سارای
منه یئر آچمیش بیر کؤنولداشیم وار
و من
دونیا دورورکن اورادا یاتاجایام.

بیر محشر اولاجاق بیر گون!
اونون گؤیلرده توتدوغوم الینی
تورپاق اوزرینده توتاجایام...

اولاجاق
قیامت اولاجاق بیر گون
یئر
گؤی
سوساجاقدیر سایغیمیزا!

بیر محشر اولاجاق بیر گون!

و ملکلر
قوناق گله جک
قوناقلیغیمیزا...

...

منیم ماوی بویلوم

ماویلییییم!

سنی سئیر ائدیرم، سنی

هر یئره باخیرام، هارداسا...

قوی

آیریلیق داغلاری

قارا جیلیتقاسینی

آسقیمیزا آسا...

سن

دامارلاریمدا آخان

او قیرمیزی سئوداسان!

مهربان!

سن، هر زامان آغ بیر قو کیمی

گؤزلریمین ایشیق یاشینداسان.

قوللاریم

روحونون بوینوندا

میشیل - میشیل

- گؤزللیک تانریچام! -

سن

هر زامان کؤنلومون اورتاسیندا

اوره‌ییمین باشینداسان...

چؤل بایرامی[۳] روزگارینا...

سحر یئللی، سؤیله! ایندی هاردادیر
اللرینین یازیسیندان اؤپدویوم
کؤنلو آچیق، اوزو گولورمو باری؟
اوره‌یینین سیزیسیندان اؤپدویوم.

بیر یول باخدی، یوز مینلرجه ساییلدیم
بیرجه گولدو، عؤمور-عؤمور باییلدیم
بیر مئی وئردی، سرخوش ایکن آییلدیم
گؤزلرینین کوزه‌سیندن اؤپدویوم.

او باشلادی غزللیگی دونیادا...
او قورتاردی گؤزللیگی دونیادا...
اؤلچوله‌شدی اؤزه‌للیگی دونیادا...
قدریندن، قاداسیندان اؤپدویوم.

[۳] İl bayramının 13-cü günü.

قار چیچه‌یی! ایندی نئیلیر اول پری
دیز چؤکوبن دیزه سالان اولکری
ساچلاری تک باهار ساچار سؤزلری...
اسکیمه‌ین تزه‌سیندن اؤپدویوم.

آند ایچمیشم آغلایاراق، گولمه‌یه
یاشاماقچین آند ایچمیشم اؤلمه‌یه
او منیمدیر ایستر اولا، اولمایا
دؤشونده‌کی قوزوسوندان اؤپدویوم.

...

من

سنین سالخیمینام،

سن

منیم تاغیم.

سنده یاری ی ی ی ر

سنده قاریياجاق

الیم

آیاغیم...

عینی یئللر اسر...

عینی شاختا کسر

یاشام یوللاریمیزی!

ایکیمیزدن ده عینی موتلولوق کوسر

سالانمایینجا

بویونلاریمیزا

قوللاریمیزی...

...

من

چتین بیر بویونباغی،

سن

دویمه - دویمه بوخاق!

من

"گئج" بیر قارتال

سن

"گوج" بیر داغ!

من

ایتمک اوزه‌ره،

سن

ایز!

من

باتماق اوزه‌ره...

سن

ساحیللی دنیز...

--

دویمه - دویمه آچیلیب

بوینونا آلدین منی

هر قایان بیر قوجاق،

قوینونا آلدین منی...

سن هئی‌ی‌ی...

ایزیم

سن هئی‌ی‌ی...

دنیزیم

سن!

هئی‌ی‌ی...

تمیزلیک

تمیزیم.

...

یوخویلا قارانلیق باریشینجا

گئجه

گؤوده‌مله قاریشار...

آیین قانادلاری سینار

اولدوزلار سؤنر...

گؤزلرین گلر سونرا، گؤزلرین!

باخار گؤزلریمین ایچینه باخاااار...

یاخار - ییخار بیر شئیلری

سونرا اوزاقلاشار

و سحره قدر

گؤیلریمده سایریشار...

سئوگیلیمه

ایچیم ایچیمی یاخیر شیرین دیللیم!
بو یانغینی
بو آخشام
کئچمه‌دن اولماز.

کوچه‌دن گلیرم سئوگیلیم
هر نه‌یی هئچ ائدن
کوچه‌دن!
باخیشلارینین ان دوروسوندان
اؤپوشلرینین ان ایتیسیندن
چاخیر گتیر سئوگیلیم چاخیر!
بو آخشام
ایچمه‌دن اولماز.

*

الیمی قوینومدا
بوینومو چیگنیمده ایسته‌ییرلر
قولومو بوینونا سال.
بوینومو چیگنینه آل!

قوجاغیمی دیزلریمله دولدورماق ایسته‌ییرلر
قوجاغیما دول!
آغزیمی کوفره آچماق ایسته‌ییرلر!
دیلینله - دوداغینلا
سئوگینی آغزیما پیچیلدا!
گؤزلیم...

-

قفس قیلینماقدادیر دونیا
یوخلوق یاخینلاشماق اوزره‌دیر گولوم!
نفسینی نفسیمه
ساچلارینی
سینه‌مه ساچمادان اولماز.

قالیقلیق قوخوسو قاتیلاشماق اوزره...
هاواسی پاسلانمیش بورانین
جالا قوللاریما قانادلارینی
بو آخشام
اوچمادان
اولماز...

"اولماق" ایسته‌ییرم!

دورولماق ایسته‌ییرم
بولاق کیمی دورولماق!
سونرا
دان یئلیندن دریلن بیر نفس کیمی
شئهلی - شئهلی
شن - شیرین
بیر چینارا اودولماق ایسته-
ییرم
اودولماق...

*

کئچه‌سی دئییلم دونیادان
ائله‌سینه
بئله‌سینه!
دالماسا بوتون زامان
دولماسا دونیا هاراسیدیر
گؤزلریمین گیله‌سینه؟

*

آشماق ایسته‌ییرم آشیم - آشیم بیر شئیلری
سارماشماق ایسته‌ییرم یاشاما، سارماشماق!

او ماوی یاشیللیق‌لا یاشینماق!
آیاغیمین سجده‌سیندن قالخماسین تورپاق!
آلنیمی دان یئری،
باشیمی یامسیلاسین سروی!
بویاق بورج آلماغا
باخیشیمین قاپیسینی چالسین یارپاق.

کؤنلوم
آیلا آینالاشان قایا قیلینمالی
زمزمی قیسقاندیران قویو
اؤیله‌سینه آری، اؤیله‌سینه دورولاشمالییام
اگنیمده پاکا چیخمالی غوسول سویو...

قارانلیق بیر بوجاغیم قالمامالی!
اؤپدوره‌سی دئییلم قارا تورپاغا یاناغیمی
دویورمادان
سئوگی‌ایله،
سئوگیلیمله دوداغیمی...

انسان اولماق ایسته‌ییرم
انسانی اؤلمک ایسته‌ییرم دئمک!
متبرّک اولماق ایسته‌ییرم
متبرّک!

نه‌سن، سن؟

سوسوزلوق سویوموسان یوخسا؟
حوجئیره‌لریمله دویورام
ایچیمده‌کی "یانغی"نین
یانغینا دؤنمه‌سینی...

آلاو
مایاسینی سندن‌می آلیب؟
کؤروکله‌یین کؤنلومو
چکدیگیم هر یئنی نفس
عطشلریم آتش اولور
بو قطب آخشامیندا...

--

قیش کیمی یاغدین ایچیمه
یاز کیمی گؤیردین
یای کیمی بیتدین سئوگیلیم...
پاییز گلیر قارشیدان و بیز
بیر بیریمیزده
ایتمک اوزه‌ره‌ییک...

"آی‌چیچگی"م!

سن
"آی چیچگی"م سن!
هر یؤنه گئدیره‌م
او یانا اسیرسن.

سن منیم
گونه‌باخان گولومسن!
هارا گئتسم
هر ساعات
منی گولورسن...

سن منه داماندان بری آغزیم
گولوشلرینین عطرینی قوخویور..
عشقی بؤیوکلره بیر اوره‌ک یئتمز!
ساغ دؤشوم آلتیندا
سول سینه‌نده‌کی قیرمیزی قنارین اوخویور...

--

عؤمور کیتابیمیز

هر سؤزو- سؤزجویو بیزه خطاب
بو بیر عؤمورلوک،
اوخونمامیش قیزیل کیتاب.

یئنی بیر دونیا هر سطیرده
هر هئجاسی باشقا سس
هر سطری باشقا عطیرده...

-

اوخویورووق
اوخویورام بو کیتابی
قلب آتیشلاریمی سایا-سایا،
نفسلریمی دره-دره...

بو قیزیل کیتاب،
بیر کره یازیلدیغی کیمی آنجاق
بیر کره اوخوناجاق
بیر داها اوخونماماق اوزره...

یئنی دوغوم

حالالین اولسون!

کیمسه کؤنلومو سنین کیمی
اووب - اووندورا بیلمه‌دی!
هئچ آنا
هئچ سئوگیلی
هئچ قادین
منی سنین
کیمی دوغا بیلمه‌دی...

بایاتی

اوره‌ک یامان آتیر گل
هر ایشینی اؤتور گل
گول دسته‌سی ایسته‌مز
قورو جانین گؤتور گل!

قورخما!

کؤنلوموز اولان دونیامیزی دارالدان
عشقیمیزین بؤیوکلویودور!

قورخما!
بیز قدر گوجلوسو
بیز قدر بؤیوگو یوخدور
عالمین!

دونیانین ان دورو گوزگوسونو
سئچ!
اؤزونو یئردن سالاملا [۴]
دیز چؤک اؤز
قارشیندا اگیل!!
قورخما!!!!!
بوتون وارلیق
ایکی عاشیق
ساعاتیمیزدان
اوزون دئییل!

[۴] Yerdən salam: Əl, yerə qədər uzadılaraq verilən salam.

قورخو

آی یئتمه‌یین
آینا یئتمه‌یین
عالم داغینیق
دونیا بوغوق
گؤزومو قورخودانمادی هئچ بیر
زاد آنجاق
سئللی
سیلدیریملی گؤزومدن
قورخورام!

-

داغیلیر ببری
آنسیزین
بوغولور
بیری...
ییخیلماق
یوخ اولماق قورخوسو
وار
دؤزومدن قورخورام!

--

بیر اولکره قارشی
بیر بوتون "دان"
بیر بوغازا قارشی
بیر بیتؤو شفق -بوتون قان-
بیر سئودادیر
بیر تانری
بیر من!
باغیر چاتلادیر اوچوروم بؤیوکلویو!
نسنه‌دن
دئییل
کیمسه‌دن دئییل
نه قارانلیق نه دئو
اؤزومدن قورخورام سئوگیلیم
اؤزومدن...

...

یوخلوغونو دوشونه‌نمیرم!
هر زامان
هر یئرده وارسان؛
یازدا یاغیش
یایدا ایش
قیش گلینجه قار
اولورسان
پاییزدا یبر-یبغیش!

اؤزلویومه گئدیرم
سن!

اؤزومو ترک ائدیرم
سن!

هارادان گلیرسن؟
سن

بو باشاریلاری هاردان بیلیرسن؟

گولونجه
بیر گوله مین گول
گؤزوم دولونجا
بیر اتک ایپک،
گؤزلریمی سیلیرسن!

اؤرتونجه گؤزلریمی
گؤزلریمین قاباغینداسان!
آیازلاری گزیرم
کؤلگه کیمی سوراغیمداسان!

آهلاریما
آخلاریما قاریشیر آدین
آزدیریر سؤزومو.

سوسونجا ایچیمده سنین سسین
اوخویور
آینامدا، داراغیمدا
سن!

باش یئره قویونجا

ترینی قوخویور یاسدیغیم...
یاتاغیمدا
سن!

*

سن
نه بیچیم "یار"سان؟
هر یئرده
هر زامان ندن "وار"سان؟

بو قدر آز ایکن
ندن بو قدر
چوخسان؟
جانیمدا "وار"ایکن
یانیمدا
ندن یوخسان؟

...

عاغیلا - دیله سیغمایان
سؤیله‌نمه‌میش بیر ناغیل
"سامانلیغی سئیران ائدن"[۵]
بیر کؤنول ایشیدیر!

زامانا
مکانا،
عنعنه‌یه
ارکانا
مصلحته
یاشا- باشا
سیغمایبر "سئودا"!

*

نه دونیا نه فلک
قیپ-قیزیل تیلیت قان
بیر اووج داماردیر یئری: اوره‌ک!

[۵] Könüllər bir olunca, samanlıq seyran olur! (Ata sözü).

بوتون وارليغی ايچينه
آلماغا
واردير يئری.

کؤکس داشييا بيلر آنجاق
سود يولو کيمی کوزه‌يه،
گونش کيمی کاسايا–آيا
سيغمايير "سئودا"!

"قضا" قدر بير اولايدير
يولو، يئری، يوردو
يوخ
قاراقاباق–قارا قاباق
دولابلارا وارما!
قارا قابيقلی کتابلاری آختارما
قيوريلما قاضی بگ!
قضاوته، قانونا
ياسايا، ماسايا
سيغمايير "سئودا"!

سون سؤز

"منه سون سؤزونو ياز"
دئييرسن!
سون سؤزوم يازيلاجاق دئييل
کی!
تاپماجا دئييل
سنه اوزاق
دئييل کی!
قالخ!
آينانين دوز اورتاسينا
قويموشام اونو
اينانمايير سان
دور باخ!

یاشاما دایر (۱)

گرچی هر دورلو اؤلومون
بئله یاشاماقدان حؤرمتی چوخدور
اؤلوم قدر جدّی‌یه‌یک یاشاماغا
میرتیمیز یوخدور!

یاشاما دایر (۲)

یاریم- یامالاق[۶] دئییل!
یاشاماق
درینله‌مسینه
ائنینه- بویونا
اوزوموزه آچمالیدیر قاپیسینی!

آچماز ایسه
بیز دئییشه‌ن دئییل

[۶] Qusurlu, əskik.

دؤیوشه‌نیک
دگیشدیرمه‌لییک یاپیسینی!

یاشاما دایر (۳)

من اؤلدویوم زامان
هم اورکدن،
هم ده بیله‌رکدن اؤله‌جه‌یم!
نه یاریمچیق
نه چیگ
نه ده نیسگیللی!
ایستر
اؤز آیاغی ایله گلسین
ایستر
اؤز الیمله گتیرتدیریم اونو بیر تهر...
هر بیر شئیی عیارلامیشام
غصب اولمامیش وطن تورپاغیندان
اؤلو نامازی قیلانین
اوجرتینه قدر.

آند اولسون یاشاما
من اؤلدویوم زامان
گوله‌رک اؤله‌جه‌یم.

یاشاما دایر (۴)

باشیمدا
یاغیش چتیری
کؤینه‌ییم کولک!
"قان" ائشیتسم ده
"جان" دئییره‌م یاشاما
جان سؤزو داشیر
دوداغیمدان
جییریمده
جان عطیری...
گؤرونمک اوچون بوروندویوم
اتیم، سوموبوم
جاندان...

ائله وورولموووووش
ائله دورولموشام کی...

دونیانین بوتون
سئودالی قو قوشلاری
ایچیمده چیمه بیلر!
ائله کؤنلو- گؤزو توخام کی یاشاما
بویورسون عزرائیل!
ایسته‌دیگی زامان قولاغیمی تیخاییب
گؤزومو یوما بیلر.

یاشاما دایر (۵)

یوخا چیخار یاخالاری درزی!
اؤزو بیر دویمه‌دیر بو دونیا
آچیلاسی دونیامین بوخاغیندا
بو قدر دویمه دوزمه یه دیمز!

زامانی
حوجئیره-حوجئیره دری ایله درمک
سئوگی ایله
سئوگی ایله
سئوگی ایله
ایسینماق گرگ !

گؤوده قیزدیرماغا

اؤکوز گؤنو بیچیب،

گوزه‌م کئچه‌سی

ازمه‌یه دگمز...

--

دئییم سنه!

-بیزه بیزدن قاباقکیلار دئمه دیلر!

دسته‌لی "ط" ایله‌می

نؤقطه‌لی "ت" ایله‌می یازیلیرمیش "حیات"؟!

کؤتک زورونااؤیرندیک!

گل

یاشامی اؤیره‌دیم سنه اوغلوم

یاشاماغی!

بیزه

بیزدن قاباقکیلار

اؤیرتمه‌دیلر!

یاشاما دایر (۶)

ائله نیسگیله بورویوم کی حسرتی

ائله الی قولتوق

بوینو بوکوک

یئرینه اوتورتدوروم کی!

ائله چینار- چینار بویون چکیم

ائله قناری- قناری چیناریما قونوم

ائله بیر باشیما

شن شیرین سه‌یریشیم

ائله تک باشیما

ماتم بایراملاییب

یاس تویلاییب

شیمشاد- شیمشاد ماسابگی دوروم کی...

--

دوغموشام

کیشی بطنیمدن "او یئنی آدام"ی

او آداما

ائله بیر بوساط

ائله بیر حیات

ائله بیر دؤوران قوروم کی...

یاشاما دایر (۷)

اولماق ایسته‌ییرم!
اولدوقجا من
اولماق ایسته‌ییرم.

اؤز خوشوما گلمه‌دن گلدیم
تورپاغا
اؤز خوشوما گئتمه‌دن
تورپاغا گئتمه‌رم!

ایسته‌ییمجه بورادا بیتمه‌دیگیمه باخما!
ایسته‌ییمجه بوتونله‌شمسم
بیتمه‌رم!

-

دؤرد ال‌له دئییل
دؤرد اللی دئییل
قیرخ اللی دئییل
مین ال‌له توتموشام دونیانی!

او بوشلاسا دا من بوشلاماراام
عاشیقم
سئوگیلی‌یم
سئودالییام یانی!

یاشاما دایر (۸)

ار سؤزو!
تانریدان
تانریلیقدان
اوغورلانمیش نه وارسا
نه وارسا
نه وارسا
آلاجایام!

سؤزو سند اولان
"ایسماییل اولکر" سؤزو!
اولانمایان، اولا بیلمه‌ین
اولا بیلنمه‌ین انسانین
وابالی بوینوما:اولاجایام.

یاشاما دایر (۹)

بوینوموزا دوشن
بیر ایش ایدی "یاشاماق"!
گؤزللیگی یولوندا
الیمیزدن گلنی اسیرگه‌مه‌دیک!

"اؤلوم" آدلی
بیر باشقا ایش وار قارشیمیزدا!
بیز،
اونو دا گؤزل یاشاماق اوغروندا
الیمیزدن گلنی
اسیرگه‌مییه‌جییک!

...

ساچی یولوق
یاناغی دیدیک
بیر آنا سسی گلردی ایچیمدن
ایچین-ایچین.

گؤیده
باغی قیریلمیش
اوچورتما اولاردیم؛

یئرده
اؤزوندن کئچمیش اوشاق...

*

بیر یئل یئتیشدی یولدان
آی‌ی‌ی‌ی...
هر شئیی یولدو یوغوردو یئنیدن
اؤزگورلویون
قفسی
زنجیری پارچالادیغی
بیچیمده!

اؤلوب، دوغولدوم یئنیدن

بنزرسیز بیر سئوینج
ایچینده...

**

قادینین ساچلاری یئللندی...
اوچورتمانین
باغی دویونلندی
و اوشاق
بوتون دونیا گوللرینه گولدو.

اوغلوم! (۱)

نه قدر گؤزه‌سن
آخمالی!
نه قدر کوزه‌سن
سرین اولمالی!
نه قدر وارسان
"اولمالی"سان اوغلوم، اولمالی!

-

قورویونجا
گؤزه‌لیکدن
سینینجا
کوزه‌لیکدن
اولماییجا
وارلیقدان،
ذاتاً
گؤز اؤرتمه‌لیسن اوغلوم،
گؤز اؤرتمه‌لی..!

اوغلوم! (۲)

بیز
گؤزو باغلی‌ایدیق
آتیلدی زریمیز!
بیزه ده گئجه‌لری
سحرلمک دوشدو

بیر آت گؤتوردو بیزی
گتیرمه‌سین او آت
سیزی بیر داها!

بیزه نه یوین توتماق،
نه ده یهرلمک دوشدو!...

سو روحو کیمی آناما...

(نصرت رضازاده)یه

هر زامان ایکی یاشلی گؤز...
هر زامان
هئچ کؤهنه‌لمه‌ین، بیر سؤز...

هر زامان ایکی قولاق
سسده،
دؤیونتولو بیر اوره‌ک
بیر نفسده...

هر زامان یولا سالاندا منی:
گؤزلرینده ایکی
یاشلی کؤز

هر زامان قاباغیما گلنده :
ایکی یاشلی گؤز...

هر زامان:

اوغووووول!!

هر زامان بیر سؤز

"ـاؤزوندن موغایات اووووول..!"

آنام اورمویا

ائشیدیرسینیزمی سیز ده؟

"اورمو"یا قولاق آسیرام

اورمویا!

او قومرولاری سس سسه وئرنمه‌میش

چیناری دینله‌ییرم!

سیز ده دالیرسینیزمی؟

اورمویا دالیرام من اورمویا!

فره‌لرینی قوروماغا

قاناد گرَن

او ووقارلی "قو"یا...

"زارتوشت" اوجاغی باشیندایام

ایستی و سیجاق

اودلار یوردونون چؤرک قاپیسیندایام

تندیر، برکت قوخویور تنیم

اون کیمی اوزوم آغ!

اوسکوک-اوسکوک سو داشییر

دییرمان دولاندیریرام...

اورمونو ایشله‌ییرم، اورمونو!

"اولکر"م!
"آغزیندا یوین چاتلایان
اورمودان گلن بیر آت" اوستونده‌یم.
هله ده گؤرورم!
-سیز ده گؤرورسونوز
گؤردونوز
دئییلمی...

...

قیرمانجلادی "سامان میدانی"ندا[۷]
بوغدا تیغیمی "قیزیل دیش قشه"[۸]
گؤزو گؤی گاوور قالدیردی بیر باش
مسجیدیمین دوز قاپیسیندا قان پیاله‌سینی
هله جینگیلده‌ییر بازاریمین باجاسیندا
- ائشیدیرسینیز دئییلمی؟-
"... مالی عجم حلاله!" سسینی...[۹]

*

[۷] Qədim Urmu bazarında buğda, arpa vb. taxıllar alınıb satılan rastanın adı.
[۸] 1915-1918. illəri arasında Urmu'da soyqırımı yapan Ermənilərin (Ciloların) başçılarından biri.
[۹] Əcəmin (Türkün!) malı halaldır.

"قاباغی دوموز"
"دالیسی دنیز" شهریم!
تانیغیمسان
محشر گونودور
شاهدیم اول!
مینلرجه داغیلدیق
یوزلرجه بوغولدوق
اونلار یول
اونلار یول...
یئنه سندن اومدوق چارامیزی!
ساده‌جه سنین قاپینا گلدیک.

اولوب-بیتنی
اؤولادینا سورمادین
سن
سارمادین!
دوزونلا دیری ساخلادین یارامیزی
آییرلا
اولدوزونلا
آیازینلا دؤل‌له‌دین قبیرلریمیزی

"کاظیم خان"[10]،

"قورد اوصالی"[11]

بوغازییلا بؤیله اولادین:

بو اؤلکه‌دن بیر چینقیل

یاد نالینا دریلمز!

جان-باشدان پای وئریلسه

تورپاقدان پای وئریلمز!

و قالخدیق قبیرلریمیزدن

آت دؤشوندن

ایت دیشیندن آلدیق سنی

سنی یئنیدن دوغدوق عزیز شهریم

سن

یئنیدن دوغولدون کیشی بطنیمیزدن.

و سونرا ایلیکلریمیزه ایشلتدین

بو یاسانی هایقیراراق:

- نه قدر وارسا گلسین

[10] Urmu'nun bir bölgəsini Çar Rusyası ordusu qarşısında qoruyan məşhur xalq qəhrəmanı.

[11] Əmir Teymur'un, vaxtıyla Urmu'nu "Əşrar" (?) əlindən xilas etməyə göndərdiyi məşhur komando. Bu dahi insanın adı, Fars tarixçiliyində -adları, ləqəbləri vs. ni Farscaya çevirmə dəbinə uyğun olaraq- **"Qorgin Bəyg-i Usalu"** şəklində qələmə alınmışdır.

یوردوموزا گؤز تیکن

چاغریلمامیش قوناق!

تورکوک

قوناق سئوریک!

تورپاغیمیزین اوستونده ده اولماسا

آلتیندا یئر وئره بیلریک.

...

"سلام" سؤیله‌مه‌یه سونسوز بیر سسم!
"الوداع!" دئمه‌یه جسارتیم یوخ!
"ساغ اول!" سؤیله‌مک چون دیل آچمیشام من
"ساغ اوللاشماق" اوچون بیر لوغتیم یوخ!

گؤره‌سن هارادادیر ایندی؟

-"آخ"می دئدی
-"آه"می چکدی
-اونو بیر شئی‌می راحاتسیز ائدیر؟
یوخسا
سینه‌مده‌کی بو سانجی
اوره‌ییمی گؤینه‌دن بو آغری ندیر؟
-

گؤره‌سن
هارادادیر ایندی
یولدامی
بیر یئره‌می یئرلشمیش؟

و گؤره‌سن
نه ائدیر بو آندا؟
اوجا بویو آیاق اوسته‌می؟
یوخسا سرین بیر سو بارداغی کیمی
پیریل-پیریل
منه گؤره اگلشمیش؟..

-

و اللری

عاشیق اللری اونون نه دورومدا؟

دیرسکلنمیش اولابیلر؟

بیری ساچیندامی یوخسا

او بیری چنه‌سینده...

-

گؤزل گؤرونتولو بیر یئرده اولمالی

ائشیکده اولسا

بیر آغاج کؤلگه‌سینده

ائوده اولسا

پنجره قارشیسیندا اوتورمالی...

هر حالدا بیر تمیزلیک

یاخالامیشدیر

بو آندا گؤزلری...

آخ خ خ خ...

گؤزلری

او فصللری ایچینه سیغدیرمیش

"بیر آنلیق!"

او آیدین آلین آلتینداکی

ایکی شوه قارانلیق!

-

گؤره‌سن هارادادیر

او سؤندوره‌ن

ایچیمین داغلارینی؟

نه ائدیر ایندی

تورپاغین هاراسینا

و نه بیچیم قویوب آیاقلارینی؟

منی بوتونلشدیرنه اؤیگو...

بیردن بیره پاریلدادین سن!
توتوق گؤی قیسیرلیغینداکی
ایلدیریم کیمی...

-

حالال اولسون سنه
بوتون گؤزه‌للیکلر حالال
هاااای

اووچوسونو آغلادان مارال!
من بویدا دیک
من بویدا بوکولمه‌ین
آل!

قوربان کسیلمه‌یه حاضیر
بیر آچیق بویون
ایکی بوکوک دیزم...

-

بیردن بیره شلاله‌لشدین سن!
من
بیر قورد قدر آج

آجلیق آغریلاریلا
باش- باشا کن...

دوداقلاریم
بوزقیر ایلغیمی کیمی
اوچوقلامیشدی
اوزون آغ اولسون
خوش یاغدین
حیاتیمداکی معجزه‌م!..

جانیمین...

گؤزلری
ساوالان جئیرانلیقلاری
ساچلاری
اورمان اسینتیسی...
سسی
ایچیندن چیخانمادیغیم
قیزیل گول
کردیسی...

و
هر سلّولو
شاها قالخمیش بیر آت!
ایچی
ایلخی-ایلخی
سئوگی کیشنرتیسی...

...

داغلار!
بری گلین دلی بسله‌ین داغلار
بری!

ایلک اولاراق دینله‌یین
سئودالی
ایسمایییل اولکری...

-

هایدی
قیزیم "لئیلا"!
اوغلوم
"کرم"!
عزیزیم "فرهاد"!
بری
بری
بورایا!
درسینی باشلاماق اوزره‌دیر
"ایسمایییل اوستا"!

بو گونون درسی
سئودا خصوصدا...

...

یئرده قار!
اوزرینده پؤهره‌لنمیش
قار چیچگی؛
اولدوز - اولدوز
چیچک - چیچک
آمما حسرت قوخویور بو باغ
اوجا بویلوم!
بورادا آخماییرسان نسیم روحو کیمی،
درمه‌ییرسن اولدوز،
دؤشومه تاخماییرسان...

-

آجیماسیزجا،
آرخایین-آرخایین
ایلیق-ایلیق
ساری دیشلرینی گؤسترییر
مظفّرجه‌سینه "آیریلیق"!

و
دادیزیر درین - درین
بوتون سارسینتیلارین آجیسینی...
دئییم نه اولسون
نه دئییم اولسون آیریلیغی؟
بو اؤلومون دوغما و قاری باجیسینی؟...

یولچولوق سحری

یئنه گلدی سفر سحری...
گوللری سولوق بیر سوفره
سالیق!
دوزو قاچیق بیر پندیر چؤره‌ک
اورتالیقدا قالیق...

چانتالار دولو!
چانتالارا قویولان:
آیریلیق!

یئنه یئتیشدی
سفر سحری یولدان
و ایچدیرمه‌یه گتیردی گونش
ساری چاناغی‌ایلا دولو زهری...

غزل

بیز چاخیر سپمریک، چاخیر ایچریک!
یامانی، یاخشیدان یامان سئچریک!

یئنی دؤوران قورانلاریق اؤزوموز!
اکریک آیریلیق، ووصال بیچریک!

نئجه "قیل کؤرپو"؟ مین "قیلیج کؤرپو"،
قورولورسا، آیاق یالین کئچریک!

بیز، اگیلمز بویون، بوکولمه‌ز بئل
چؤکمه‌ین دیز تاپیلسا، دیز چؤکریک!

عاشیغیق، اگنیمیزده سئودا تری
صرّافیق، بیر باخیشدا یار سئوریک.

سئویلیب کئچمیشیک سیناقلاردان
کام آلار، کامران اولار، کؤچریک.

آتا بیلمز بیلک بیزیمله فلک
بیلیر عشق اهلی‌یبک!؛ بئلین بوکریک!

آلماریق قاله بیز عاغیللیلاری
دلی- سئودالی قایغیسین چکریک.

نه قدر خور سانیلساق اؤیله خوشوق
تیکیلن جبّه- قبّه‌نی سؤکریک!

قمه- قداره‌سیز قلملرله
قمه- قداره حؤرمتین تؤکریک!

گئجه گوج گلسه هر قدر قورخما!
"اولکر"یک، دان یئرین گلر سؤکریک!

سن گلمه‌دین!

چای دمله‌دیم
کیشی شاعیرجه‌سینه!
داغ نفسیندن،
کهلیک سسیندن عطیر آلمیش
اوت آرتیردیم.
اوخودوم
"کوچه"لی
"یار"لی ماهنیلاردان
-آغیز؛
آغیز

دونیانین دوز اورتاسیندا اولان
آرمود آغاجیمین آلتینی
سولادیم!

گلمه‌دین!
-
سونرا...
آخشام خوسانلاشدی آشینا آشینا...

یالقیزلیق
قارانلیق چیراغینی
توتاراق قاری دوداغینا
یاخینلاشدی
-بیر آرخاییینلیق کامانی آتاراق
قاشینا...-
ایچیمی
یاندیردیم!
چنه‌می
دیزیمی
قولومو
اوره‌ییمین اوجاغینا
قالادیم!

گلمه‌دین!

بو آخشام گله‌جکدین!
سیخیلیب سیخیلیب اوره‌گیم
عاشیق آلماسی کیمی
کیچیلمیشدی دونیام...
اونو سنینله یاری بؤله‌جکدیم...
-

سسین یوخ ایکن
پیچیلدانیردی سؤزلرین،
اؤزون یوخکن
اوزون بویویوردو...
ازیلیردی اؤزلویوم
آزالیردی سسیم
کیچیلمیشدیم!
آیریلیقلا بالتالانمیشدیم!
آیاغیم
دالیمجا،
الیم
قولومجا
گلمیردی!
یوخلوق
یووا سالمیشدی گؤوده‌مده
بؤلته‌لنمیشدیم!
باش بارماغیمی قالدیردیم
آیی گؤتوردوم،
بئش بارماغیمی قالدیردیم
گؤیو گتیردیم اولدوزلاریلا!
سرپدیم قارانلیق عالمین
دولاما یوللارینا

گلمه‌دین!

--

چای

سویودو!

کهلیک

اویودو!

سو

قورودو،

آرمود آغاجی سولدو!

...

دیشیسی ایتمیش

کیشی بیر قورد کیمی

اولادیم!

سن

گلمه‌دین!

سئو! سئو!

"سون"ا دک اولماق ایسته‌سن؛ سئو! سئو!

ابدی قالماق ایسته‌سن؛ سئو! سئو!

سئوگیدن سونرا هر شئیین سونو وار.

"جسم"ی "جان" قیلماق ایسته‌سن؛ سئو! سئو!

سئوگی دیر سئوگی، وارلیغین آماجی

سئوگی دیر سئوگی، یوخلوغون علاجی

سئوگی وارسا، زهر شکر کسیلر

سئوگی یوخسا، پتک زهردن آجی!

گولجه جنّت قیلاق فلک یاتاغین!

نه ایپک؟ سئوگیدن سالاق یاتاغین!

وئرسه‌لر سئوگی، وارلا یوخ وئره‌یین!

جان آلیب سئوگی ساتسالار ساتاغین!

سئوگی! ان سینمایان ازل سنّت

سئوگیدن غیری چکمه‌یک منّت

سئوگیسیزلیک جهنّمیندن چیخ!

سئودالان! سئودالان! بودور جنّت!

دونیادا سئودیگیم
ان گؤزل آد،
سنین دیلیندن ائشیتدیگیم
کیچیک آدیم...

منده یاریسی یوخ!
اوندا هامیسی وار!

منده هامیسی آز!
اوندا یاریسی چوخ!

من بئش-بئش،
اون بئش-اون بئش او!

بؤیوک آدینی دئیه‌رم؛
بگنمز!
کیچیک آدیمی دئیه‌نمه‌ییر او...

اکینچی

دایامیش آغری دیزلرینه
تیکانلیق اللرینی...
اومودداں
ایشیق دؤشه‌میش گؤزلرینه؛
(اوغول ائولندیریر؛
-بیر کئچیسینی ساتمادان آغبلدان-
قیز یولا سالیر،
-یاریسی نیسیه دئییل!-
آروادینا بیر بویونباغی دا آلیر
قیزیلدان).

--

دایانمیش آغری دیزلرینه
دالیییییر سپدییی توخوملارا...
-گیزلی بیر یئر تاپیب
سیز ده باخین گؤزلرینه-

(یامان اوخدان بتردیر
قویلانمامیش توخوم!)

ننجه جوموش!
باخینیز
تورپاقداکی
دبرمیق ایزلرینه!
سس سالمایین؛
ائله شیریندیر کی بو اومود!
بوش اومودونون قئیدینه
اومودسوز-اومودسوز قالمایین!
باخین!
یارپاق هوسینده
اوستو باشی تورپاق؛
او
-یاشیل هوسینده کی بؤز!

اووجویلا دئییل،
گؤوده‌سی ایله تیمّم ائدیر.
سوس س!
سس سالمایین آییلماسین!
ایچین-ایچین
یاشامی پیچیلدایییر
قارا تورپاغا...
قویون نامازینی قیلسین..

وجد

بو منم‌می؟؟
بو چتینلیکده دونیادا
بو قدر راحات؟

بو منم‌می تانریم؟؟
ایچیمده بو قدر یول
هر یول
مین یول قولونو
قوجاغیما آچمیش!

هر حوجئیره‌م بیر آیاق
هر اوچوروم
بیر اوزه‌نگی
آلتیمدا بونجا یهر
هر نفسیم
ایلخی-ایلخی آت!

بو

منم
می؟!

وارلیق
ندن بو قدر منه عزیز
هر نسنه
ندن بو قدر منه اؤزل
تورپاقلا
بو دوغمالیغیم ندیر
دونیایلا بو قدر یولداشلیق؟

بونلاری یاشایان نئچه‌نجی‌یم من؟
نه بویدا
بو نه بویوتدا یاشام سئوینجی؟

یالدیزلی اللرییله آیاز
آی کامانیندا
ان گؤزل ماهنی‌سینی چالیر منه!
سود گؤلونده‌یم سانکی شیرین-شیرین...
بیر کهکشان
منیم اوچون تلاشدا
سوددن یول آچیر خیاللاریما...

گؤی مانقالیندا
ملکلر اوزرلیک سالیر منه...

ائله حالال-حالال ایشله‌ییرم
حیات فلسفه‌سینی
یالاماق ایسته‌ییرم تریمی!

نه دورولوق
نه آریلیق
بو نه تمیزلیک آللاهیم؟
یوماق ایسته‌میرم اللریمی...

بو منم می آللاهیم؟
منم می عاشیق اولان؟

...

اولمایا

آی

منیم قیزیمدیر

ندن بو قدر

نازلی-دوزلو یوخسا؟

گؤیله ائولیلیگیم‌می اولموش؟

آیازی

من‌می دؤل‌له‌میشم ازل؟

آیی

آیازمی دوغموش؟

-

بیر شئیلر خاطیرلاییرام

هئچ قولاغا منیم کیمی

تانیش دئییل ایلدیریم سسی!...

جییریمدن جالانیر

تؤؤشک-تؤوشک

دونیانین یئللی نفسی...

بیر شئیلر آنیمسابیرام!

بیر شئیلر...

و

گؤزومون قاباغیندا جانلانیر

یاواش- یاواش

کائیناتلا یاشادیغیم

ایلک سئویشمه صحنه‌سی...

اعتراف

باخ یالانین یئکه‌لیگینه باخ!
منی یومروق
تپیک آلتیندا
قان قوسدورماق ایسته‌ینلر؛
نه یازمیشلار، نه!
شهر میدانیندا
دیلیمی بوینومون دالیندان
چیخارتدیریب
آسدیرماق ایسته‌ینلر...
-"تورکچو"
و
"آذربایجانچی"دیر
اسماعیل اولکر!-
--
مین ایللردیر آنام "هجر"
منی قوربان دئییب تورپاغینا اوغلوم!

فقط -سانجیلی-سانجیلی

گورا گؤتورمه‌لیسن
اوفوقه سانجاقلی

اولکرین آخماسینی!
قانیمین آخماسینی
هر زامان زمزمه ائت! زمزمه!

من
بو یوردا آخدیراجایام،
اؤز تورپاغیمدا
گؤرمک ایسته‌ییرم
"زمزم"ین آخماسینی!

"چی"
"چو"
قویروغو
تولکو یاراشیغی!

من
نه تورکچویم
نه آذربایجانچی!
من،
"عمادالدین نسیمی"نین نتیجه‌سی
و "قورد اوصالی"نین نوه‌سی
بیر
شامانام!

من،
چیلخا تورکم
گئده!
تئیخا آذربایجانام!

تورپاق یاسیندا

سونوندا
بیر فداکارلیقدیر "صنعت"
- قانلی قورتولماسا
اودولان
قانلا قورتولور.

قول - قاناد آچینجا یاشاماغا
قول - بوداق!

دری، قانا
بوغاز
سسه دولونجا
دری - بوغاز!

دوشونجه گؤلونه دوشونجه
قیریق،
سینیق
ال - آیاق.

کسیک
دیل،
تیکبک

دوداق.

...

-

باغیرتیلی بیر سس،

هیچقیرتیلی بیر ایچ چکمه،

هؤنکورتولو بیر هایقیراقدیر

صنعت...

--

هاوار

هاااای‌ی‌ی...

هاواااار...

قانین یئری داماردیر!

ندن

یئره دامار؟

حسابلی

کتابلی

بیر

ایشدیر یاشاماق!

ندن اولدو قومار؟

بویونباغی یئرینی

ندن آلدی دار؟

ار یئری

گور دئییل،

گؤزل یئری

مزار...

ندن سس یوخ؟

میلیاردلار انسانا بونجا سوسولماز!

اینسان ملکدیر!

ملک آسیلماز...

--

هونر،

سونوندا بیر مرثیه،

سونوندا بیر

موتلولوق

یاسی...

داغیلماسین!

تیفاغین داغیلماسین اینسان!

ای مَسخ اولموش تانری پارچاسی-

--

آی‌ی‌ی...

تورپاق!!
اوچ بئش گئده الینده بوکولو قالمیش،
باشینی اللرینه آلمیش
یازیق یووارلاق!

شعر،
سنین اوچون
سنه هئچ ده شیرینلییی اولمایان
فداکارلیق،
شاعر ایسه
نیسگیللی نیسگیلسیز
بیر فدائی‌دیر!

...

آپ-آرخایین،
گؤم-گؤی!
سئوگیلی،
سئودالی...
سوموکلریم: عطیر!
اتیم: دریم!
جان کؤینه‌ییم:
جان!
دلی-دیوانه، عاپ-عاشیق!

بوتون
ایچه‌ری،
ائشیک دوزاقلاردان اوزاق!

قوناقلاییرام بوتون دونیانی سسله‌یه‌رک
خلقتین بو بؤلگه‌سینه!

اوجاق باشیندایام اؤزوم!
قپ-قییم، دیم-دیک!
اوجادایام!!
دیمدیک وورانمایاجاق قدر
شبهه سئرچه‌لری
کؤلگه‌مین
کؤلگه‌سینین
کؤلگه‌سینه...

بوتون اؤرتوکلر آچیق.
اؤرپکلر ساچیق.
گیزلیلر، گؤز ائوینده[۱۲]
قاپالی، قاپیلی سارایلار
آلاچیق.
"حیات" دئییلن
"حیاط"ین دامیندایام!

سوزوب
سونموش منه بیر شامان
بوتون وارلیغی
گؤزللیک آدلی بیر قیمیزدا...

[۱۲] Göz qabağında. göz önündə.

آلدیغیمی ایچیره‌م آیین-شایین
آیلی
آینالی
شعیر دولو بیر قدحده...

بنزه‌مز باشقا آخشاملارا بو...
آپ-آیدین،
ایپ-ایشیق
دوغوم گونومون
آخشامیندایام...

...

هر گئجه
منی بیر گؤزللیک تانریچاسی یاتیردار...
-قاریشیق بوغلاریمی سیغاللایاراق-

هر سحر
بیر گؤزللیک تانریچاسی
بیله‌ییمه باغلایار گوجونو
منی اؤلوم یوخوسوندان اویاداراق...

"Tenkrideki künke, yerdeki elimke bükmedim."
(گؤیده‌کی گونشه، یئر اوزونده‌کی ائلیمه دویمادیم.)
"یئنی سئی مزار داشلاری یازیلاریندان"

کیمینله توتوشدوروم سنی؟
سنی کیمینله توتوشدوروم
کیمینله؟
-
گؤردوم گؤره‌لی سنی
یاتاق
بیچاق کسیلدی منه
بالینجیم؛
قیلینج!
اویاقلیق یوخوسوندان اویانمیرام

بو نه آلچاق کؤنوللوک احتشامی گؤزل تورک؟
جانلی افسانه‌سن
نه‌سن؟
اوزونه باخماغا قییانمیرام!

-

نه گونشده سوواریلیر سؤزلرین؟
نه یاشیلدان باخیش آلیر گؤزلرین؟
نه جنّته گئدیر چاتیر ایزلرین؟
نه الهه‌لیک بو نه الهی-
لیک؟
نه‌دن اؤلچو قیلیم؟
نه جور اؤلچوم؟
نه ایله توتوشدوروم سنی
سنی نه ایله توتوشدوروم؟

-

وحشی باتی دیلنچیندیر ائشیکده!
اینقیلده‌یبر بو صاباحسیز بئشیکده!
بیر سن قالدین انسانلیغا کئشیکده،
بیر سن!
بونون
نه اولدوغونو بیر بیلسن...

هر "تابو"ن
بیر اؤلومه تابوت!
- ماوییه سایغی فلسفه‌لیم! -
آری اوجاغیندا‌کی اود،

دورو دامارینداکی سود!
حئیرانام،
والهم،
مبهوتام، مبهوت!
-قادالی قایغیلی
بلالی باشلیم! -
نه‌یینی دئمه‌سین بو مجنون؟
نه‌یینی دئسین؟
بنزَمه‌دی کیمسه سنه،
بوندان بئله ده
کیمسه سنه بنزَمه‌سین!

--

دایان هله دایان...
قارا گلینلیک‌لیم،
دویونو یاسلیم!
بیتدی بیتیشدی،
یئتدی یئتیشدی اوغوللارین:
جییرلری جهنّم؛
- ان سؤنوک اولدوزلارینی یاخاجاق قدر -
جانلاری جنّت؛
- سارماشاراق
ان قاتی گئجه لری

سحر یاپاجاق قدرا -

--

دؤز هله، هله دؤز...
ائلیمین یوردوا...
ائلیمین یوردوا!!...
قارینج قارینجینی
یازا آداخلامیشام!

آند
یمین
سؤزا!
یوردومون ائلی!..
یوردومون ائلی!!..
توتاجاغیم تویونا
اوره‌ییمین باشیندا
حنا ساخلامیشام...

-

سارسیلیر گنجه،
آچیلیر سحر...
سحر موشتولوغونو اولکر وئریر اولکر...
ساچینین بوتون آغلیغینی
قارا گلینلیگینه وئره‌جه‌یه‌م...

بیرچه‌یینی بویاییب
قارا گلینلیگیندن،
ان اوزون ساچینین
ان قیسا اوجونو هؤره‌جه‌یم...

--

منده توفیق وار
بلالارینی
بال ائیله‌یه‌جه‌یم!

منده توفیق وار
موتلولوغو قاپیندا
قول ائیله‌یه‌جه‌م!

منده توفیق وار
یالنیز
سنین سویوندانام،
ساده‌جه
سنین تورپاغینا دؤنه‌جه‌یم!

باخ هله...
هله
باخ...

...

آغلاماق
اؤلوم آخشامینا قالسین،
ال - قولتوق اوتورماق
یاس گئجه‌سینه!

محتشم بیر شعیر یارانماقدادیر!
هیم وئر
هئجه‌سینه!

یاغمور یاغیردی...

ایشیق ایکن بولود کؤلگه‌لی،
ایلیق ایکن سرین،
ساکین ایکن
تری گؤوده‌دن گؤتوره‌جک قدر
خفیف نئیسان اسینتی‌سینده
بیر آخشام گزینتیسی...

*

عطیر قوخوسو
گول - گول،
بولبول - بولبول نغمه‌لر...
آیاق‌قابیمیز
چاییر،
یاتاغیمیز
چمن!
بیر دونیایدی
بیر سئوگیلیم،
بیر من...
سالللانا - سالللانا سالخیم سؤیودلر

سوزه‌رک بیزی

سرخوش و کئی...
قولبویون - قولبویون قاپناشیردیق...
سانکی
اؤبور دونیا
اتگینی آلتیمیزا
اوزاتمیشدی...
ایچینه چؤکموشدو مکان،
زامان یاتمیشدی...

دونیانین چاخمیر اؤکوزو اؤیله‌سینه راااام...
هر نفس
بوتون عؤمره بدل بیر ایل،
قدحسیزجه‌سینه چاخیرلاشیردیق:
قیرمیزی- قیرمیزی
قیدامیز دوداق،
مزه‌میز
دیل...

-

گؤی
درین بیر حظّ ایله
یوموب گؤزلرینی

یاشام هیجانی ایلا چاتمیشدی
قاشلارینی...
بولود،
ایسته‌سه‌ده توتانماییردی
سئوینج گؤز یاشلارینی...

"شووق"
آچمیش ایدی
ایچیمیزین گئیدییی ازل قاراسینی...
و
توختادیردی ترلریمیز
قلبیمیزین کوهنه
یاراسینی...

دولوب داشیردیق بیر بیریمیزدن
بیر بیره دالدیغیمیز کیمی
هئچ دالغیج
هئچ اوکیانا دالا بیلمزدی...
باغیر چاتلادیردی او بؤیوک سئوینج...
داغلارجا اولماسایدی اورکلر
اسن قالا بیلمزدی...

موتلولوق ساچیردیق بوتون وارلیغا...
سویونوب دونیانی
"جان"ی گئییردیک...
بیز اریییردیک
یاغمور یاغیردی...
یاغمور یاغیردی
بیز اریییردیک...

...

گزدیریب بوتون دونیانی آیاقلاریما
بو تورپاقدا چیخاااااار
جوتله‌نر باشماقلاریم.
بویلانار،
سئیر ائدر
قارینج قارینج عالمی،
بالینجینی
بو تورپاق داشیندان سئچر باشیم!

سریلر قاباغینا "سلیمان" سفره‌سی!
اؤز یاوانلیق چیققینینی آچار الیم.

عالمی بوروموش قاراگونلوک
آغلاتماق ایستر منی
گولرم،
- یاز دؤلوندندیر اوزوم!
- بونو بیلمز بدباختلیق-

دؤرد مئوسیم
آت اویندار یاناقلاریمدا
اوینارام اویونلارینا
- سولمادان-
دوداقلاریمدا آچار گولوم...

گتیرر سونرا بوتون چیرکابلارینی چیرکینلیک
منله ساواشماغا !
بیلمز کی من
قول- قولا گؤزلیمله
باخاااار گولرم،
دؤیوشمرم!
گؤزلچی اولدوغومو بیلمز!
بیلمز کی من
"گؤزللیک"م
بیر تئلیمی دونیایلا دگیشمرم!

دئو کیمی بیر ائو...

سئودا واختی‌ایلا ساعات
نه یاریم
نه ایکی
نه ده اون:
اون ایکی یاریم!

--

منی تک بوراخدی گئتدی...
و آنلاشیلان
منیم کیمی یاریمچیق
یاتدی!

سئودا واختی ایلا
بیر قیش آخشامی
آخشام قیشی...
آلاقارانلیق هاوا...
ساعاتلارین بیر گئجه‌سی
گئجه‌نین ساعات بیریدیر آللاهیم...

قار قیغیلجیم اولور، قور ا دؤنور باشیمدا

من سرخوش...
گلنمه‌دی، گئدنمه‌دیم،
گؤرنمه‌دی، گؤرنمه‌دیم!
گیرنمه‌دی، گیرنمه‌دیم قوینونا...
سئودا واختی‌ایلا
وحشی
قودوز و گئده گوندوز قالابالیغی قدر
گئجه!
و من
یارالی‌ی‌ی‌ی...
یورغووون...
اؤلوم داشی باشی آلتیندا اولان بیر
یالقوزاق...
عاغیل واختی ایلا بوتون ناغیللار یاخین!
سئودا واختی‌ایلا
بوتون گئرچکلر اوزاق...

بو
بو گئجه سئودا واختی‌ایلا
سئودا واختی‌ایلا

بو گئجه
ساعات جهنّم،
ثانیه اؤلوم...

حنا گئجه‌سی

ایکی کؤنول بیرلشیر
ائویمیزده بو آخشام.
ملکلر پیچیلداشیر
ائلیمیزده بو آخشام.

ایکی بوداق سارماشیر
تکی بوتا اولماغا
بیر بیریندن جانلانیب،
گول-چیچگه دولماغا...

ایکی اورک دیز چؤکور،
سئوگی، سئودا نامینا
ایکی بیلک دؤندریر
دونیانی اؤز کامینا!

بو توی، اوغورلار تویو
بورا صنعتلر باغی!
توی شاهدی آی اولدوز،
آذربایجان تورپاغی...

"امیر تیمور" بیر زامان
بوردا "قیمیز" ایچیبدیر!
"قورد اوصالی" قالخیبان
بو یوردا آند ایچیبدیر.

"اوغوز خاقان" یئرینده
هله اسن دورموشوق.
"قورقود آتا" ائلینده
شؤلن، بوساط قورموشوق.

قورولاجاق، قورولموش
بو تورپاقدا بارداشیم!
چیخیر بو گون کوره‌کن
منیم ایگید قارداشیم...

بیر قارداش کی وئرمه‌رم
دونیالارا بیر تئلین!
او باغلامیش بئل ائله،
اونا باغلار ائل بئلین!

آلقیش ائلین بگینه!
آلقیش بگین ائلینه.
(قویون بیر خئییر دوعا
تقدیم ائدیم گلینه...

اوزوکلو بارماغین، حنالی الین
قیزیم، ایلک بزگین زینتین اولسون!
بو گون نیشانلیسان، صاباح بیر گلین
بیر گون ده آنالیق قسمتین اولسون..).

گؤزل! / گؤرموشم! / سئومیشم! / ایسترم سنی! / ائدیم نه چارا؟... (ماهنی)

گؤردونمو؟
سئودینمی؟
ایسته!
آل ل!

-

گؤردونمو؟
سئودینمی؟
ایسته‌یيب آلانمادینمی؟
قارتالا، قوردا چئورلیب
چال ل ل!

-

گؤردونمو؟
سئودینمی؟
ایسته‌یيب، آلیب، چالانمادینمی؟
اؤل ل
ل!!

بو قلمدن یاییلانمیشدیر:

گونش تونقالی، یالقیز بیتکی (شعر توپلوسو، ۱۳۷۰-۱۳۷۲)
بویور آددیم آت (شعر توپلوسو،۱۳۷۷)
بیر سالخیم دان یئلی (شعر توپلوسو،۱۳۸۳)

بو قلمدن یاییلانماغا حاضیرلانیر:

بولود قاراچورلو (سهند)ین حیاتی و اثرلری اوزرینده بیر آراشدیرما (ادبی تنقید)